

Internationale kruisbestuiving voor betere dorpsplannen

Deelnemers aan het internationale samenwerkingsproject Village Development and Local Governance.

Overal op het Europese platteland zijn mensen bezig zijn met het maken van dorpsontwikkelingsplannen. Bewoners willen zelf beslissen over hun dorp en een serieuze gesprekspartner zijn voor lokale overheden. Hoewel dat soms best lukt, en de plannen in overleg met de gemeente worden gemaakt, blijkt de communicatie met de lokale overheden niet altijd gemakkelijk. Om van elkaars ervaringen op dat gebied te leren, hebben vier Leadergebieden uit Zweden, Ierland, Denemarken en Nederland het internationale samenwerkingsproject 'Village Development and Local Governance' opgezet.

De deelnemende Leadergebieden aan het project zijn alle vier bezig met dorpsontwikkelingsplannen. Ieder gebied heeft daarmee goede en minder goede ervaringen, en dan specifiek op het gebied van afstemming en communicatie met lokale overheden. Een frisse blik over de grens kon wel eens heel waardevol zijn, meenden de vier gebieden, en het idee om via een internationaal samenwerkingsproject van elkaar te leren was geboren.

Alle landen gingen daarvoor eenmaal bij elkaar op bezoek. De deelnemers aan de uitwisseling werden heel bewust geselecteerd, zodat zowel dorpsbewoners als gemeenteambtenaren én gemeentebestuurders aanwezig waren. Zo ontstond op verschillende vlakken uitwisseling en kruisbestuiving. Het uiteindelijk doel van het project Village Development and Local Governance is het verbeteren van de dorpsplannen in de vier landen.

Daarbij moest ook de link tussen de dorpsplannen en de formele gemeentelijke plannen verbeteren evenals de uitvoering van de plannen.

Urgente vragen

Om de uitwisselingen zo waardevol mogelijk te maken en op de praktijk te laten aansluiten, werden voor elk bezoek sleutelvragen geformuleerd door het ontvangende land. Ieder bezoek heeft daarmee een andere focus, en het gastland krijgt antwoord-

Hoe krijgen we Bert in beweging?

den op urgente vragen, waarmee de deelnemers direct aan het werk kunnen.

Zo worstelde het Zweedse Gotaland met de vraag hoe zowel bewoners als organisaties hun verantwoordelijkheid zouden nemen bij het opstellen en uitvoeren van dorpsplannen. Een van de oplossingen bleek te liggen in het uiten van waardering aan bewoners voor hun inzet. Maria Andersson, van de Zweedse gemeente Vara, zegt hierover: 'Het idee uit Ierland, waarbij vrijwilligers in comités worden gekozen, is in dat opzicht heel interessant. Op die manier kunnen de vrijwilligers op een meer formele wijze participeren in het besluitvormingsproces rondom het maken van het plan.'

Energie

Een les die de Denen leerden uit het bezoek aan Zweden, is dat bedrijven veel voor een dorp kunnen betekenen in het ondersteunen van lokale initiatieven, financieel of via het verrichten van werkzaamheden.

Wat alle bezoeken als resultaat gemeen hadden was een hernieuwde energie om ontwikkelingen weer op te pakken. Catherine Corcoran uit Ierland: 'Ik ben erg blij met het bezoek aan ons land. Er is nieuw leven geblazen in de processen die spelen in Galway, en ik hoop dat het de ontwikkelingen in het dorp verder brengt.'

→ www.villagedevelopment.eu.

Bert hangt op de bank. Op de tafel een wijntje en een bakje nootjes, beide half leeg. Net als gisteren en eergisteren kijkt Bert naar het journaal, de actualiteiten en zijn soap. Het werk blijft maar door zijn hoofd spoken. Steeds meer moeten, steeds meer doen. Met steeds minder mensen.

Langzaam doezelt Bert weg, totdat hij de voordeur met een klik van het slot hoort gaan. 'Dag schat,' luchtzoent Bert zijn vrouw, 'ik ben helemaal vergeten eten uit de vriezer te halen, zal ik even Chinees halen?' 'Laat maar,' zucht ze, 'ik heb toch mijn jas nog aan.' Bert schenkt zich nog een wijntje in en dekt de tafel. Op de achtergrond klinkt de begintune van Berts favoriete comedy. Bert lacht. Maar wat Bert niet weet, is dat zijn aders verstoppen en zijn gewrichten verstijven. Op de zaak wordt onderhandeld over een ingrijpende reorganisatie en terwijl zijn vrouw op de bami staat te wachten, dagdroomt ze over Victor, die leuke nieuwe collega. Bert is onze metafoor voor vastgelopen besturen van vrijwilligersorganisaties. Bert heeft het druk en niet alles loopt op rolletjes, maar hij is niet ontevreden met zijn leven. Een buitenstaander zou zeggen dat Bert is ingekakt en weinig bereid tot veranderen. Zijn 'achterban' kijkt om zich heen of is al aan het overlopen naar een ander. Bert lijkt zich nauwelijks bewust van ontwikkelingen en gevaren. Evenmin pakt hij de problemen aan, die ertoe kunnen leiden dat hij niet zal overleven.

Veel besturen zitten in dezelfde levensfase als Bert. Vanwege de ingesleten patronen, in combinatie met de versnelling van de samenleving en het ontstaan van nieuwe typen vrijwilligers, lopen besturen van vrijwilligersorganisaties tegen allerlei problemen aan. Zo zorgen toegenomen eisen ervoor dat besturen steeds meer kennis en vaardigheden vraagt. Meepraten over plattelandsvernieuwing? U moet er bijna beleidsmedewerker voor zijn.

In 'Het avontuur van Bert' beschrijven we de meest voorkomende problemen, en laten we ook zien hoe ze elkaar versterken. In die beschrijving zit gelijk ook de kern van de oplossing.

David Wijnperle

Organisatieadviseur MOVISIE

'Het avontuur van Bert'; rapport,
Publicatienummer: 124442,
MOVISIE, Utrecht, www.movisie.nl

Netwerk platteland beheert een projectendatabase van innovatieve praktijken. Meld uw project bij ons aan via het invulformulier op de website van de projectendatabase op www.netwerkplatteland.nl.